

EDEBİYAT

NASREDDİN HOCA'DAN FIKRALAR

Türkçe Okuyorum

A1-A2

Editör

Dr. Mehmet Yalçın Yılmaz

Dil Uzmanı

Dr. Fatma Bölükbaş

Tashih

Funda Keskin

Resimleyen

Diyar Erzen

Kapak & Sayfa Tasarımı

Şeref Kocaman

Bu çalışma Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler ve anadilini geliştirmek isteyen yurtdışında yaşayan Türkler için hazırlanmıştır. Bu kitap Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı ölçütlerine göre **A1-A2** seviyesinde hazırlanmıştır. Kitapta yer alan metinler, **A1-A2** seviyelerindeki dil becerilerine göre kısaltma, sadeleştirme özetleme ve yeniden yazma teknikleri kullanılarak eğitim amaçlı yeniden düzenlenmiştir

İçindekiler

Hırsızın Hiç mi Suçu Yok?	5
Kazan Doğurdu	6
Ye Kürküm Ye	7
Cenaze Töreni	7
Eşeğe Ters Binmek	8
Alıştırmalar	9
Eşeğe İnanıyorsun	10
Para Veren Düdüğü Çalar	10
Ben Uyuyorum	12
Bize Hiç Gelmedi	13
Kebabçı Duman Satıyor	13
Alıştırmalar	14
Çömlek Hesabı	16
Kedi Nerede?	17
Yarın Kıyamet Kopacak	17
Rüya	18
Kayıp Yüzük	19
Alıştırmalar	20
Hindi	21
Nasreddin Hoca ve Oğlu	22
Timur'un Filleri	22
Testi Kırıldıktan Sonra	23
Balık	24
Alıştırmalar	25
Kavuk	26
Eşek Kayboldu	26
Eşeğe Yazık Oldu	26
Yüzme Biliyor musun?	27
Beş Kuruş	27
Alıştırmalar	29
Mum Ateşi	30
İçinde Ben de Vardım	31
Sana ne	32
Kabak	32
Turşu	33
Alıştırmalar	34
Yemi Kim Verecek?	35
Ağlama Sebebi	35
Hediye	36
Fidan	36
Borç	37
Alıştırmalar	38
Sözlükçe	39

Hırsızın Hiç mi Suçu Yok?

Bir gün hırsızlar Nasreddin Hoca'nın eşeğini çalmışlar. Nasreddin Hoca çok üzölmüş ve bunu komşularına anlatmış. Komşularından biri, "Hocam, niçin **ahırın** kapısını **kilitlemedin**?" demiş.

Bir başkası komşusu ise "Ahırınızda hırsız giriyor ve sen uyuyorsun! Ne kadar **uykucu** bir insansın!" diye Nasreddin Hoca'ya bağırmış.

Bir diğör komşusu da "Hocam, hırsızlar eşeğini çalmışlar ama **suçlu** sensin. Çünkü senin ahırın çok eski ve kapısı **sağlam** değil." demiş.

Nasreddin Hoca kızmış ve "Tamam, ben suçluyum ama hırsızın hiç mi suçu yok?" demiş.

Kazan Doğurdu

Nasrettin Hoca, bir gün komşusundan bir **kazan** istemiş. İki gün sonra, kazanın içine bir tencere koymuş ve komşunun evine gitmiş. Komşusuna, “Kazan için çok teşekkür ederim. Kazanını getirdim.” demiş. Komşusu, “Bu kazan benim kazanım ama bu tencereyi niçin getirdin?” diye sormuş. Nasreddin Hoca, “Komşucuğum, senin kazanın **hamileymiş**. Bizim evde **doğurdu**.” diye cevap vermiş. Komşusu çok sevinmiş.

Bir ay sonra Hoca tekrar komşusundan kazan istemiş. Komşusu kazanı hemen vermiş. Çünkü “Hoca bana bir tencere daha verecek.” diye düşünmüş. Günler, haftalar, aylar geçmiş ama Hoca kazanı geri götürmemiş. Komşusu çok merak etmiş ve Hoca’nın evine gitmiş. Komşusu, Hoca’ya “Hocam, benim kazanıma ne oldu? Niçin geri vermiyorsun?” diye sormuş.

Hoca, komşusuna üzgün üzgün bakmış ve “Komşucuğum, **başın sağ olsun**. Senin kazanın öldü.” demiş.

Komşusu çok sinirlenmiş ve Hoca’ya “Hocam, sen ne söylüyorsun? Kazan ölür mü? Kazan canlı değil ki!” diye bağırılmış.

O zaman Hoca, komşusuna şunları söylemiş:

- Daha önce “Senin kazanın doğurdu.” dedim ve sen buna inandın. Şimdi, senin kazanın öldü, diyorum, niçin inanmıyorsun?

Ye Kürküm Ye

Nasrettin Hoca'yı bir gün yemekli bir düğüne davet etmişler. Hoca **ziyafete** günlük elbiseleriyle gitmiş. Bu nedenle hiç kimse onunla ilgilenmemiş. Hoca bu duruma çok üzülmüş. Hemen evine dönüp **kürkünü** giymiş ve düğüne tekrar gitmiş. Ev sahipleri onu kürküyle görünce büyük saygı göstermişler. "Sofranın **başköşesine** siz oturun." demişler. Önüne tabak tabak yemekler koymuşlar.

Hoca, sofraya oturduktan sonra kürkünün **eteğinden** tutmuş ve kürkünü çorba **tasına** sokmuş. "Ye kürküm ye!" demiş. Oradaki misafirler şaşırılmışlar ve "Hocam, ne yapıyorsun? Kürk yemek yer mi?" diye sormuşlar.

Nasreddin Hoca "Siz bana değil kürküme saygı gösterdiniz, öyleyse yemeği de o yesin!" diye cevap vermiş.

Cenaze Töreni

Bir gün komşuları Nasreddin Hoca'nın evine gitmişler ve ona "Hocam, sana çok önemli bir soru sormak istiyoruz." demişler. Hoca, "Buyurun, sorun." deyince komşularından biri şu soruyu sormuş:

- Hocam, **cenaze** töreninde **tabutun** sağından mı, solundan mı, önünden mi, arkasından mı gitmek daha **sevaptır**? Cenaze töreninde tabutun neresinde gitmek gerekir?

Nasreddin Hoca şöyle cevap vermiş:

- Tabutun içinde gitme de, neresinde gidersen git.

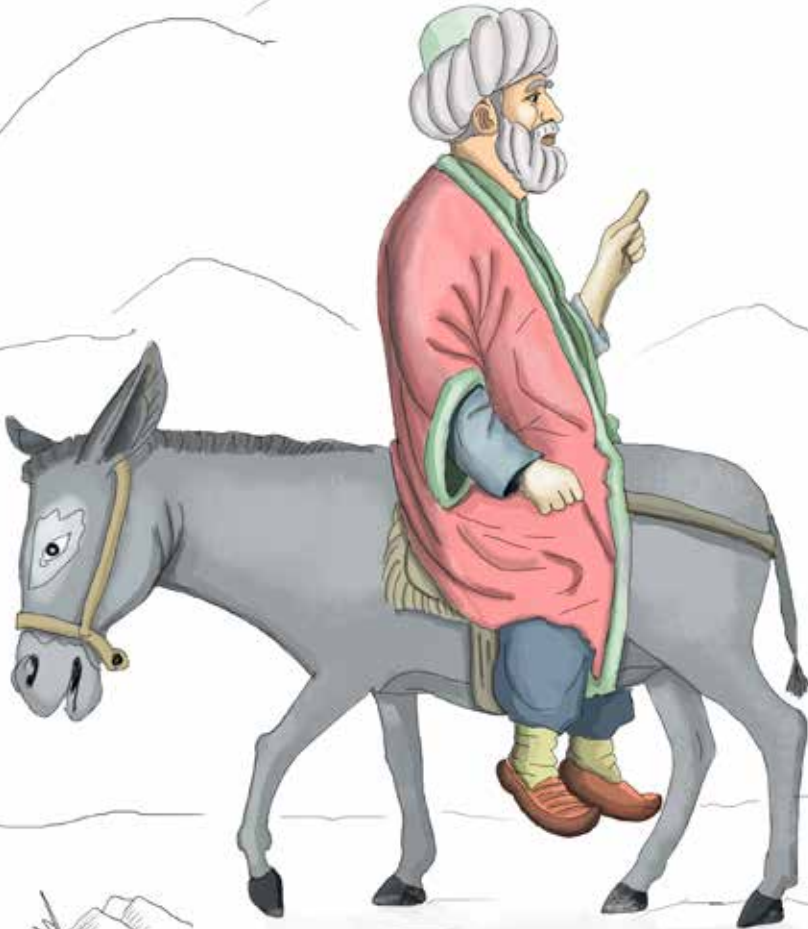
Eşeye Ters Binmek

Nasreddin Hoca bir gün komşu köyde misafir olmuş. Cuma günü camiye gitmiş ve **vaaz vermiş**. Herkes Hoca'nın vaazını çok beğenmiş. Camiden çıktıktan sonra Hoca'nın eşeğini getirmişler. Hoca eşeğine binmeden önce biraz düşünmüş. Sonra eşeğin üstüne **ters** oturmuş. Herkes çok şaşırılmış. Köylülerden biri Hoca'ya sormuş:

Hocam eşeye niçin ters bindiniz?

Hoca **gülümsemiş** ve şu cevabı vermiş:

- Ben eşeye **düz** biniyorum, o zaman siz benim arkamda kalıyorsunuz. Siz benim önümden yürüyorsunuz, o zaman ben sizin arkanızda kalıyorum. Eşeye ters biniyorum, böylece hepinizi görebiliyorum. Sebebi bu!

ALİŞTIRMALAR**1. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.**

1. “Hırsızın Hiç mi Suçu Yok” adlı fıkra da Nasreddin Hoca komşularına niçin kızmış?

- Çünkü bir hırsız Nasreddin Hoca’nın eşeğini çalmış.
- Çünkü komşuları hırsız değil; Nasreddin Hoca’yı suçlamışlar.
- Çünkü komşuları hırsız görmüşler ama Nasreddin Hoca’ya haber vermemişler.
- Çünkü komşuları ahırın kapısını kapatmamışlar.

2. “Kazan Doğurdu” adlı fıkra da, Nasreddin Hoca komşusundan ikinci kez kazan istemiş ve komşusu çok sevinmiş. Niçin?

- Çünkü komşusunun kazana ihtiyacı yokmuş.
- Çünkü komşusu “Hoca beni yemeğe çağıracak.” diye düşünmüş.
- Çünkü komşusu “Hoca bana bir tencere daha verecek.” diye düşünmüş.
- Çünkü komşusu Hoca ile dost olmak istemiş.

3. “Ye Kürküm Ye” adlı fıkra da, Nasreddin Hoca niçin düğünden ayrılmış ve evine gitmiş?

- Kürkünü giymek için.
- Yemek yemek için.
- Misafirleri karşılamak için.
- Eşine yemek götürmek için.

4. “Cenaze Töreni” adlı fıkraya göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- Tabutun sağında gitmek iyidir.
- Tabutun solunda gitmek iyidir.
- Tabutun önünde gitmek iyidir.
- Tabutun içinde gitmek iyidir.

5. “Eşeğe Ters Binmek” adlı fıkra da, Hoca niçin eşeğe ters binmiş?

- Köylülerin arkasında kalmak için.
- Köylüleri şaşırtmak için.
- Köylülerin hepsini görebilmek için.
- Köylülerin önünden gitmek için.

Cevaplar:
1. 1-b, 2-c, 3-a, 4-d, 5-c

Eşeğe İnanıyorsun

Bir gün Nasreddin Hoca'nın bir komşusu Hoca'nın evine gitmiş. Nasreddin Hoca “Merhaba komşum. Hoş geldin. Nasılsın, iyi misin?” diye sormuş. Komşusu “Sağ ol Hocam, iyiyim.” diye cevap vermiş ve “Hocam, senden bir şey isteyeceğim, şehre gitmem lazım, eşeğini iki saat için bana verir misin?” diye sormuş.

Nasreddin Hoca eşeğini komşusuna vermek istememiş ve “Ah komşucuğum, eşek evde değil.” diye cevap vermiş. Tam bu sırada ahır-daki eşek uzun uzun **anırmış**. Komşusu eşeğin sesini duymuş ve Nasreddin Hoca'ya şunları söylemiş:

- Hocam, bu ses ne? Sen bana “Eşek evde değil.” dedin ama bu senin eşeğinin sesi!

Nasreddin Hoca komşusuna kızmış ve “**Ayıp** komşu, çok ayıp! Sen benim sözüme inanmıyorsun. Eşeğin sözüne inanıyorsun!” diye cevap vermiş.

Parayı Veren Düdüğü Çalar

Bir gün Nasreddin Hoca pazara gitmek için evden çıkmış. Çocuklar yolda Hoca'yı görmüşler ve yanına gitmişler. Çocuklar, Hoca'ya “Hocam, çarşıdan bize de birer **düdük** al.” demişler. Ama hiçbirisi Hoca'ya düdük için para vermemiş. Sadece Ali, Nasreddin Hoca'ya para vermiş ve “Hocam, bu para ile bana bir düdük al.” demiş.

Hoca, çocuklara “Tamam, alırım.” diye cevap vermiş.

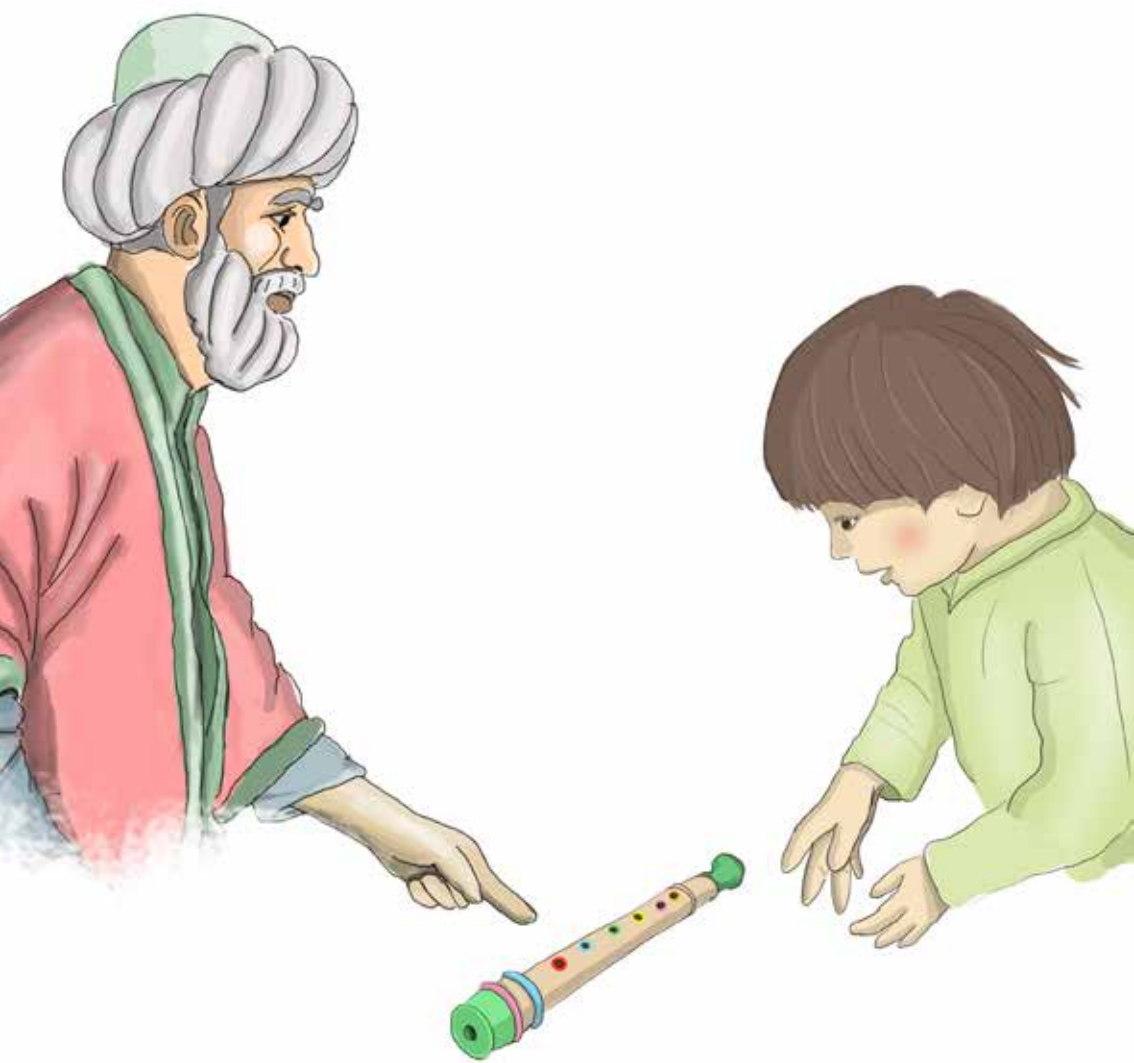
Hoca akşam pazardan dönmüş. Çocuklar hemen Hoca'nın yanına gitmiş ve düdüklerini istemiş. Nasreddin Hoca, **cebinden** sadece bir düdük çıkarmış ve Ali'ye vermiş.

Diğer çocuklar Nasreddin Hoca'ya sormuşlar:

- Hocam, bizim düdüklerimiz nerede?

Hoca şu cevabı vermiş:

- Parayı veren düdüğü çalar!

Ben Uyuyorum

Bir gün Nasreddin Hoca şehre gitmiş. Şehirde bir arkadaşıyla birlikte bir otelde kalmışlar. Gece yarısı arkadaşı sormuş:

- Hocam, uyudun mu?
- Hayır, bir şey mi var?
- Senden biraz **borç** para istiyorum.

Nasreddin Hoca hemen **horlamış** ve “Ben uyuyorum!” demiş.

Bize Hiç Gelmedi

Bir gün Nasreddin Hoca'nın arkadaşları Hoca'nın evine gitmişler. Hoca'nın karısı evde yokmuş. Arkadaşları, Hoca'ya "Hocam, senin karın hiç evde durmuyor. O çok geziyor. Her gün başka bir yere gidiyor." demişler.

Hoca biraz düşünmüş ve şöyle cevap vermiş:

- Hayır, bu doğru değil. Siz "O çok geziyor, her gün başka bir yere gidiyor." diyorsunuz ama o hiç bizim eve gelmedi.

Kebapçı Duman Satıyor

Akşehir çarşısında bir kebabçı varmış. Bu dükkânın sahibi çok cimri ve **kurnaz** bir adammış. Bir öğle vakti bu dükkânın önüne fakir bir adam oturmuş. Bu fakir adam kebabların **dumanını** uzun uzun **koklamış**. Çünkü kebab almak için parası yokmuş. Çantasından kuru bir ekmek parçası çıkarmış, bu ekmeği kebabın dumanına tutmuş, sonra da ekmeği yemiş.

Dükkânın sahibi bu adamı görmüş. Hemen adamın yanına gitmiş ve "Kebabın parasını ver." demiş. Fakir adam çok şaşırılmış ve "Ben kebab yemedim. Niçin para vereceğim?" diye sormuş. Kebabçı yine kebabın parasını istemiş. Bu yüzden kebabçı ve fakir adam kavgaya girmişler. Oradaki insanlar kebabçıyı ve fakir adamı Nasreddin Hoca'nın yanına götürmüşler.

Kebabçı ve yaşlı adam her şeyi Nasreddin Hoca'ya anlatmışlar. Hoca onları dinledikten sonra fakir adama, "Cüzdanındaki bütün paraları bana ver." demiş.

Fakir adam çok üzülmüş ama hiçbir şey söylememiş. Cüzdanındaki bütün paraları Nasreddin Hoca'ya vermiş. Hoca, adamın paralarını almış, paraları bir **keseye** koymuş ve keseyi **sallamış**.

Daha sonra Nasreddin Hoca, kebabçıya sormuş:

- Paraların sesini duydun mu?

Kebabçı, "Evet, duydum." diye cevap vermiş. Bunun üzerine Nasreddin Hoca, kebabçıya şunları söylemiş:

- Sen kebab dumanı için para istedin. Kebabların dumanı için, paraların sesi yeter. Şimdi buradan git!

ALİŞTIRMALAR

1. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. “Eşeğe İnaniyorsun” adlı fıkrada, Nasreddin Hoca niçin komşusuna “Eşek evde değil.” demiş?
 - a. Çünkü komşusu Hoca’ya inanmamış.
 - b. Çünkü komşusu eşeği almak istememiş.
 - c. Çünkü eşek anırmış.
 - d. Çünkü komşusuna eşeğini vermek istememiş.
2. “Parayı Veren Düdüğü Çalar” adlı fıkrada, Hoca niçin sadece Ali’ye düdük almış?
 - a. Çünkü diğer çocuklar düdük istememişler.
 - b. Çünkü sadece Ali para vermiş.
 - c. Çünkü Hoca diğer çocuklara düdük almayı unutmuş.
 - d. Çünkü düdük çok pahalıymış.
3. “Ben Uyuyorum” adlı fıkrada, arkadaşı niçin Hoca’ya “Uyuyor musun?” diye sormuş?
 - a. Borç para istemek için.
 - b. Sohbet etmek için.
 - c. Soru sormak için.
 - d. Su istemek için.
4. “Bize Hiç Gelmedi” adlı fıkrada, Hoca’nın arkadaşları, Hoca’ya karısı hakkında ne söylemişler?
 - a. Karın çalışmıyor.
 - b. Karın yemek pişirmiyor.
 - c. Karın çok geziyor.
 - d. Karın seni çok düşünüyor.

5. “Kebapçı Duman Satıyor” adlı fıkrada, dükkân sahibi niçin fakir adamdan para istemiş?

- a. Çünkü fakir adam kebabları yemiş.
- b. Çünkü fakir adam kebabların dumanını koklamış.
- c. Çünkü fakir adam dükkân sahibini şikâyet etmiş.
- d. Çünkü fakir adam kebabçıdan borç para almış.

Cevaplar:
1. 1-d, 2-b, 3-a, 4-c, 5-b

Çömlek Hesabı

Nasreddin Hoca'nın takvimi yokmuş. Bu yüzden Hoca, **Ramazan** günlerini hesaplamak için, her gün bir çömleğin içine bir taş atmış. Bir gün Hoca'nın yaramaz oğlu, çömleğin içine bir **avuç** taş koymuş.

Nasreddin Hoca'nın arkadaşları, Hoca'ya “Bugün Ramazan'ın kaç?” diye sormuşlar. Hoca, “Şimdi bilmiyorum. Beni burada bekleyin. Eve gideceğim ve öğreneceğim.” demiş.

Nasreddin Hoca evine gitmiş. Çömleği açmış. İçindeki taşları saymış. Çömlekte yüz yirmi beş tane taş varmış. Hoca çok şaşırılmış ve tekrar saymış. Yine yüz yirmi beş taş saymış.

Nasreddin Hoca, arkadaşlarının yanına gitmiş ve “Arkadaşlar, bugün, Ramazan'ın kırk beşi.” demiş. Arkadaşları Hoca'nın bu cevabına çok gülmüşler. Arkadaşlarından biri “Hocam, bir ay otuz gündür. Hiç Ramazan'ın kırk beşi olur mu?” diye **itiraz etmiş**.

Hoca, arkadaşına kızmış ve şunları söylemiş:

- Ben yine **insaf**lı davrandım. Benim çömleğe göre, bugün Ramazan'ın yüz yirmi beşi!

Kedi Nerede?

Bir gün Nasreddin Hoca kasaptan iki kilo et almış ve evine gitmiş. Karısına, “Bunları akşama pişir.” demiş.

O gün eve karısının misafirleri gelmiş. Nasreddin Hoca’nın karısı, eti pişirmiş ve misafirlerine **ikram etmiş**.

Akşam Hoca gelmiş ve karısına “Haydi yemek yiyelim. Çok açım.” demiş. Karısı masayı hazırlamış, yemekte sadece çorba varmış. Nasreddin Hoca, karısına “Et nerede?” diye sormuş. Karısı, “Eti kedi yedi.” diye cevap vermiş.

Nasreddin Hoca karısına inanmamış. Bu yüzden karısına, “Kediyi buraya getir.” demiş. Karısı, kediyi getirmiş. Hoca, **teraziyi** almış ve kediyi **tartmış**. Kedi tam iki kiloymuş. Hoca karısına sormuş:

- Bu et mi kedi mi? Et ise kedi nerede? Kedi ise et nerede?

Yarın Kıyamet Kopacak

Nasreddin Hoca’nın bir **kuzusu** varmış. Arkadaşları bir gün, “Hoca, yarın **kıyamet kopacak**. Hepimiz öleceğiz. Ölmeden önce senin şu kuzuyu keselim ve yiyelim.” demişler. Hoca hiç istememiş ama arkadaşları çok ısrar etmişler. Hoca, arkadaşlarını üzmemiş ve “Tamam, kuzumu kesin ve yiyelim.” demiş.

Hoca ve arkadaşları **ormana** gitmişler. Ormanda bir ateş yakmışlar. Daha sonra kuzuyu kesmişler, ateşte **kızartmışlar** ve yemişler. Yemekten sonra arkadaşları yüzmek için soyunmuşlar ve **dereye** girmişler.

Nasreddin Hoca onların elbiselerini toplamış ve ateşe atmış. Bir süre sonra arkadaşları gelmiş. Elbiselerini aramışlar ama bulamamışlar. Nasreddin Hoca’ya “Hoca, elbiselerimizi bulamıyoruz. Sen gördün mü?” diye sormuşlar. Nasreddin Hoca, “Ben onları ateşe attım ve yak-tım.” diye cevap vermiş. Arkadaşları çok sinirlenmiş ve Hoca’ya “Elbiselerimizi niçin yaktın?” diye bağırılmışlar. Hoca şöyle cevap vermiş:

- Size elbise lâzım değil. Yarın kıyamet kopacak!

Rüya

Nasreddin Hoca bir sabah çok erken kalkmış ve çalışmak için **tarlaya** gitmiş. Tarlada öğlene kadar çalışmış. Öğlen acıkmış ve “Şu ağacın **gölgesinde** yemeğimi yiyeyim.” diye düşünmüş.

Yemeğini yedikten sonra uykusu gelmiş. Bir ağacın gölgesinde yatmış ve uyumuş. Rüyasında beyaz sakallı bir **evliya** görmüş. Evliyanın elinde yüz altın varmış. Evliya, altınları birer birer Nasreddin Hoca’ya vermiş. Bir, iki, üç, dört..., doksan, doksan bir..., doksan sekiz, doksan dokuz... Ama yüzüncü altını vermemiş.

Nasreddin Hoca, beyaz sakallı adama “Yüzüncü altını niye vermiyorsun? Haydi, yüzüncü altını da ver!” demiş. Nasreddin Hoca tam o anda uyanmış ve ellerine bakmış. Elleri bomboşmuş. Hiç altın yokmuş.

Nasreddin Hoca tekrar yatmış, gözlerini sıkı sıkı kapamış ve “Tamam, benim için sorun yok, doksan dokuz olsun!” demiş.

Kayıp Yüzük

Nasreddin Hoca bir gün yüzüğünü kaybetmiş. Yüzüğünü aramak için sokağa çıkmış. Karısı pencereden bakmış, Hoca sokakta bir şeyler arıyor. Hoca'ya "Ne arıyorsun?" diye sormuş.

Nasreddin Hoca, karısına "Yüzüğümü kaybettim, onu arıyorum." diye cevap vermiş. Karısı, "Yüzüğünü nerede kaybettin?" diye sormuş.

Hoca da "Yüzüğümü evde kaybettim." diye cevap vermiş. Karısı çok şaşırılmış ve Hoca'ya şöyle demiş:

- Öyleyse onu niçin evde aramıyorsun da sokakta arıyorsun?

Nasreddin Hoca, "Sokak aydınlık, ev ise karanlık." diye cevap vermiş.

ALİŞTIRMALAR

1. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. “Çömlek Hesabı” adlı fıkra, Nasreddin Hoca niçin her gün çömleğe bir taş atmış?
 - a. Taşları biriktirmek için.
 - b. Günleri saymak için.
 - c. Köylülere taşlar hakkında bilgi vermek için.
 - d. Köylüleri şaşırtmak için.
2. “Kedi Nerede?” adlı fıkra, karısı Hoca’ya ne yalan söylemiş?
 - a. “Eti kedi yedi.” demiş.
 - b. “Eti misafirler yedi.” demiş.
 - c. “Ben kediyi tartaım.” demiş.
 - d. “Eti ben yedim.” demiş.
3. “Yarın Kıyamet Kopacak” adlı fıkra, Hoca niçin arkadaşlarının elbiselerini yakmış?
 - a. Çünkü arkadaşları derede yüzmüş.
 - b. Çünkü “Yarın kıyamet kopacak.” diye düşünmüş.
 - c. Çünkü arkadaşlarının elbiseye ihtiyaçları yokmuş.
 - d. Çünkü arkadaşları onun kuzusunu yemişler.
4. “Rüya” adlı fıkra, Nasreddin Hoca nerede rüya görmüş?
 - a. Evde.
 - b. Evliyanın yanında.
 - c. Bir ağacın gölgesinde.
 - d. Altınların yanında.
5. “Kayıp Yüzük” adlı fıkra, Nasreddin Hoca niçin yüzüğünü sokakta aramış?
 - a. Çünkü sokak karanlıkmış.
 - b. Çünkü yüzüğünü sokakta kaybetmiş.
 - c. Çünkü ev aydınlıkmış.
 - d. Çünkü sokak aydınlıkmış.

Hindi

Nasreddin Hoca bir gün pazara gitmiş. Pazarda satılık bir **papağan** görmüş. *Papağanın fiyatı on iki altınmış. Hoca, çok şaşırılmış ve yanındakilere “Bu kuş neden bu kadar pahalı?” diye sormuş.*

Yanıdakiler de “Bu normal bir kuş değil, bunun bir özelliği var. Bu kuş konuşuyor.” diye cevap vermişler. Bunun üzerine Hoca, hemen evine gitmiş; **hindisini** almış ve pazara geri dönmüş.

Pazardakiler “Bu hindi kaç?” diye sormuşlar. Hoca “On beş altın.” diye cevap vermiş. Buna en çok papağanın sahibi şaşırılmış. “Bir hindi için 15 altın çok.” demiş.

Hoca da “Ama sen küçücük bir papağanı on iki altına satıyorsun.” demiş.

Papağanın sahibi, “Benim papağanım çok **yetenekli**, insan gibi konuşuyor. Senin hindin ne yapıyor?” diye sormuş.

Hoca da “Senin papağanın düşünmeden konuşuyor. Ama benim hindim insanlar gibi düşünüyor.” diye cevap vermiş.

Nasreddin Hoca ve Oğlu

Nasreddin Hoca ve oğlu eşeğe binmişler ve pazara gitmişler. Pazar-
da onları bir adam görmüş ve şunları söylemiş:

- Hocam, ayıp değil mi? İki kişi eşeğe binmişsiniz. **Zavallı** eşek
ikinizi nasıl **taşısın**?

Bunun üzerine Hoca'nın oğlu eşekten inmiş. Yolda bir adam daha
görmüşler. Adam hemen onların yanına gelmiş ve şöyle demiş:

- Hocam, sen nasıl bir babasın? Eşeğe kendin binmişsin. Zavallı
oğlun yürüyor.

Nasreddin Hoca, bu adamın sözlerine çok üzülmüş ve hemen eşek-
ten inmiş. Eşeğe, Hoca'nın oğlu binmiş, Hoca yürümüş. Yolda başka
bir adam daha görmüşler. O adam da onlara şunları söylemiş:

- Şimdiki çocuklar çok kötü. Çocuk eşeğe binmiş, yaşlı babası ise
yürüyor. Ne kadar ayıp!

Nasreddin Hoca'nın oğlu, o adamın sözlerine çok üzülmüş ve he-
men eşekten inmiş. Hoca ve oğlu beraber yürümüşler. Onları bir adam
görmüş, hemen yanlarına gitmiş ve şöyle demiş:

- Siz nasıl insanlarsınız? Eşek **boş** gidiyor ve siz ikiniz yürüyorsunuz.
Niçin eşeğe binmiyorsunuz?

Bunun üzerine Nasreddin Hoca oğluna şunları söylemiş:

- Oğlum, görüyorsun. Herkesi aynı anda mutlu etmek çok zor!

Timur'un Filleri

Timur adında bir **hükümdar** varmış. Timur çok **zalim** bir kişiymiş.
Timur bir gün Nasreddin Hoca'nın köyüne gitmiş. Köylüler, Timur'u
çok iyi karşılamışlar, ona lezzetli yemekler ikram etmişler. Bunun üzeri-
ne Timur, köylülere "Siz bana çok iyi davrandınız. Ben sizin köyünüzü
çok sevdim. Bu sebeple size bir hediye vereceğim." demiş ve köylülere
bir fil hediye etmiş.

Fili **doyurmak** köylüler için çok zormuş. Fil, köye çok zarar ver-
miş. Köydeki bütün çimenleri, sebzeleri, meyveleri yemiş. Köylüler, fil-
den bıkmışlar.

Bir gün köylüler toplanmışlar ve “Bu file bir çare bulalım.” diye konuşmuşlar. Köylülerden biri, “Nasreddin Hoca’ya gidelim. O çok zeki bir adamdır, bize yardım eder.” demiş. Bunun üzerine köylüler Nasreddin Hoca’nın evine gitmişler ve şunları söylemişler:

- Hocam, biz bu filler **yüzünden** çok fakir olduk. Filler köyümüze çok zarar verdi. Lütfen, bize yardım et ve bizi bu filden **kurtar**.

Nasreddin Hoca biraz düşünmüş ve köylülere “Tamam, yarın sabah hep beraber Timur’un sarayına gidelim. Ona durumu anlatalım. Filini geri verelim.” demiş.

Ertesi sabah Nasreddin Hoca önde, köylüler arkada yola çıkmışlar ve Timur’un sarayına gitmişler. Köylüler Timur’dan çok korkmuşlar ve sarayın kapısından dönmüşler. Nasreddin Hoca sarayda yalnız kalmış.

Timur, Nasreddin Hoca’ya “Buraya niçin geldin? Benden ne istiyorsun?” diye sormuş. Nasreddin Hoca, “Biz, buraya sizin filiniz için geldik.” demiş. O sırada arkasını dönmüş, köylülerden hiçbiri orada yokmuş. Daha sonra Nasreddin Hoca şunları söylemiş:

- Biz, sizin fili çok seviyoruz. Ama bir sorunumuz var. Sizin filiniz çok yalnız, hiç arkadaşı yok. Biz buna çok üzülüyoruz. Bu nedenle köyümüze bir fil daha istiyoruz.

Testi Kırıldıktan Sonra

Bir gün Nasreddin Hoca, oğlunu yanına çağırmış ve ona, “Oğlum, evde hiç su yok. **Çeşmeye** git ve su getir.” demiş. Oğlunun eline bir **testi** vermiş ve oğluna bir **tokat atmış**. Oğlu çok şaşırılmış. Nasreddin Hoca, oğluna “Dikkat et! Testiyi kırma!” diye bağırılmış.

Karısı, Nasreddin Hoca’ya “Ne yapıyorsun? Çocuğa niçin vurdun? Çocuk testi kırmadı.” demiş. Bunun üzerine Nasreddin Hoca şunları söylemiş:

- Çocuk testi kırıldıktan sonra ona kızmak **faydasız**. Bu sebeple ben o testi kırmadan önce ona tokat attım.

Balık

Nasreddin Hoca ve bir arkadaşı şehre gitmişler. Şehirde çok acıkmışlar ve bir lokantaya girmişler. Garson gelmiş ve “Ne yemek istiyorsunuz?” diye sormuş. İkisi de “Balık yemek istiyoruz.” diye cevap vermişler. Ama lokantada sadece bir tane balık varmış.

Garson, Nasreddin Hoca ve arkadaşına “Sadece bir tane balık var. Bence o balığı **paylaşın**.” demiş. Nasreddin Hoca, arkadaşına şöyle demiş:

- Ben balığın sadece başını yiyeceğim. Çünkü balığın başı çok sağlıklı ve çok vitaminli. Balığın başı insanın **zekâsını** açar.

Bunun üzerine arkadaş **itiraz etmiş** ve Hoca'ya “Balığın başını niçin sen yiyeceksin? Ben yemek istiyorum.” demiş

Nasreddin Hoca, arkadaşına “Tamam. Sen benim arkadaşımsın. Ben seni üzmeyeceğim. Balığın başını sen yiyebilirsin.” demiş. Nasreddin Hoca, balığın başını arkadaşına vermiş ve balığı da kendisi yemiş. Nasreddin Hoca doymuş ama arkadaş aç kalmış. Arkadaşı, Nasreddin Hoca'ya şunları söylemiş:

- Sen kocaman balığı yedin ve doydun. Ben sadece balığın başını yedim ve aç kaldım.

Nasreddin Hoca, arkadaşına şöyle cevap vermiş:

- Bak, balığın başı zekânı açtı. Ben sana daha önce söylemiştim; balığın başı insanın zekâsını açar.

ALİŞTIRMALAR**1. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.**

1. “Hindi” adlı fıkrada, hindinin fiyatına papağanın sahibi niçin şaşırmış?
 - a. Çünkü hindi çok pahalıymış.
 - b. Çünkü hindi çok düşünceliymiş.
 - c. Çünkü Hoca hindiyi satmak istememiş.
 - d. Çünkü Hoca hindiyi eve geri götürmüştü.

2. “Nasreddin Hoca ve Oğlu” adlı fıkrada, Nasreddin Hoca’nın hangi kişilik özelliği dikkat çekiyor?
 - a. İnsanlara kötü davranıyor.
 - b. İnsanların sözlerini dinlemiyor.
 - c. İnsanların düşüncelerini dikkate alıyor.
 - d. Hayvanları sevmiyor.

3. “Timur’un Filleri” adlı fıkrada, Nasreddin Hoca Timur’dan niçin bir fil daha istemiş?
 - a. Çünkü Hoca köydeki fili çok sevmiş.
 - b. Çünkü köylüler Hoca’yı yalnız bırakmışlar.
 - c. Çünkü köylüler köydeki fili çok sevmişler.
 - d. Çünkü köydeki fil yalnızmış.

4. “Testi Kırıldıktan Sonra” adlı fıkrada, Hoca oğluna ne zaman tokat atmış?
 - a. Oğlu testi kırıldıktan sonra.
 - b. Oğlu su içmeden önce.
 - c. Oğlu çeşmeye gittikten sonra.
 - d. Oğlu çeşmeye gitmeden önce.

5. “Balık” adlı fıkrada, Nasreddin Hoca arkadaşına niçin “Balığın başı çok sağlıklı ve çok vitaminlidir.” demiş?
 - a. Balığın başını kendisi yemek için.
 - b. Arkadaşına şaka yapmak için.
 - c. Balığın gövdesini kendisi yemek için.
 - d. Arkadaşına yardım etmek için.

Cevaplar:
1. 1-a, 2-c, 3-b, 4-d, 5-c

Kavuk

İranlı bir adama memleketinden mektup gelmiş. Adamın okuma-yazması yokmuş. Mektubu Nasreddin Hoca'ya vermiş ve "Hocam! Ben okuma-yazma bilmiyorum. Şu mektubu bana oku." demiş.

Hoca mektuba bakmış; yazı hem **okunaksız** hem de Farsça. "Bunu başka bir kişiye götür, ben Farsça bilmiyorum." demiş.

İranlı çok sinirlenmiş. Nasreddin Hoca'ya "Hoca, çok ayıp! Başında kocaman **kavukla** şu mektubu okuyamıyorsun!" diye bağırılmış.

Hoca hemen kavuğu çıkarmış, *İranlı adamın* başına koymuş. "Tamam, kavuğu sen giy. Mektubu da sen oku!" diye cevap vermiş.

Eşek Kayboldu

Bir gün Nasreddin Hoca'nın eşiği **kaybolmuş**. Hoca, arkadaşlarının yanına gitmiş ve onlara "Eşegim kayboldu. Dört gündür arıyorum. Bana yardım edin. Eşegimi beraber arayalım." demiş.

Arkadaşları bunu kabul etmişler ve hep beraber eşiği aramaya başlamışlar. Hoca, arkadaşlarının yanında kendi kendine "Allah'a şükürler olsun, Allah'a şükürler olsun!" demiş. Arkadaşları buna şaşırılmışlar. Hoca, tekrar "Allah'ım, çok şükür." demiş ve gülmüş.

Arkadaşları çok merak etmişler ve Hoca'ya sormuşlar:

- Hoca, biz üzülüyoruz ve eşiğini arıyoruz, sen ise "Şükürler olsun!" diyorsun ve seviniyorsun. Ne oldu? **Deli** misin?

Nasreddin Hoca şöyle cevap vermiş:

- Ben seviniyorum çünkü eşegim yalnız kayboldu. Ben eşeğin üzerinde değildim. Bu yüzden ben kaybolmadım; eşegim kayboldu.

Eşeğe Yazık Olur

Nasreddin Hoca bir gün eşiğine binmiş ve köy meydanına gitmiş. **Sırtında** dolu bir çuval varmış. Köylüler onu görmüşler ve çok şaşırılmışlar. Hemen Nasreddin Hoca'nın yanına gitmişler ve sormuşlar:

- Hocam, hem eşeğin üzerindesin, hem de çuvalı sırtında **taşıyorsun**. Bu nasıl bir iş?

Nasreddin Hoca şöyle cevap vermiş:

- Zavallı hayvan, gece gündüz çalışıyor, benim bütün işlerimi yapıyor. Beni sırtında taşıyor. Bu yüzden ona çuvalı taşıtmak istemedim. “O beni taşıyor, ben de çuvalı taşıyayım.” diye düşündüm.

Yüzme Biliyor musun?

Nasreddin Hoca’nın iki karısı varmış. Bir gün Hoca’ya “En çok hangimizi seviyorsun?” diye sormuşlar. Nasreddin Hoca ilk önce söylemek istememiş. Ama eşleri ısrar etmişler. Genç karsı Hoca’ya sormuş:

- Mesela ikimiz de **göle** düştük, önce hangimizi **kurtarırsın**?

Nasreddin Hoca biraz düşünmüş ve eski eşine “Sen biraz yüzme biliyordun, değil mi?” diye sormuş.

Beş Kuruş

Nasreddin Hoca sokaktaymış, arkasından genç bir adam gelmiş ve Hoca’nın ensesine bir tokat atmış. Hoca çok korkmuş ve “Sen kimsin? Niçin bana vurdun?” diye bağırmış. Genç adam, Hoca’dan özür dilemiş. “Seni bir arkadaşıma **benzettim**, seni arkadaşım sandım. Bu yüzden vurdum.” demiş ve gülmüş. Adam gülünce Nasreddin Hoca çok sinirlenmiş ve **mahkemeye** gitmiş.

Mahkemede genç adam ve Nasreddin Hoca her şeyi **kadıya** anlatmışlar. Kadı, genç adamın arkadaşısıymış. Bu yüzden genç adama **ceza vermek** istememiş. Kadı, Nasreddin Hoca’ya şunları söylemiş:

- Hoca, ben seni anlıyorum, sen haklısın. Ama bu adam sana yanlışlıkla vurmuş ve senden özür dilemiş. Bu nedenle sen onu affet ve bu konuyu kapat.

Nasreddin Hoca, kadının bu teklifini kabul etmemiş ve “Genç adama ceza verin.” diye ısrar etmiş. Bunun üzerine kadı, genç adama 5 **kuruş** para cezası vermiş. Kadı, genç adama “Evet git, 5 kuruşu getir ve Hoca’ya ver.” demiş.

Nasreddin Hoca genç adamı akşama kadar beklemiş ama adam gelmemiş. Kadı, Nasreddin Hoca’ya “Şimdi mahkemeyi kapatacağım. Akşam oldu. Sen şimdi git, yarın gel.” demiş. Bunun üzerine Nasreddin

Hoca sinirlenmiş ve kadıya bir tokat vurmuş. Kadı, “Hoca sen bana nasıl vurursun? Sana ceza vereceğim.” diye bağırır. Nasreddin Hoca, kadıya şunları söylemiş:

- Kadı Efendi, ben daha fazla bekleyemeyeceğim. Sen yarın o genç adama söyle; 5 kuruşu sana versin.

ALİŞTIRMALAR**1. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.**

1. “Kavuk” adlı fıkra, Hoca niçin mektubu okuyamamış?
 - a. Çünkü Hoca’nın okuma-yazması yokmuş.
 - b. Çünkü mektup Farsçaymış.
 - c. Çünkü İranlı adam mektubu Hoca’ya vermemiş.
 - d. Çünkü Hoca’nın başında kavuğu varmış.
2. “Eşek Kayboldu” adlı fıkra, arkadaşları Hoca’ya niçin şaşırılmışlar?
 - a. Çünkü Hoca eşeğini kaybetmiş.
 - b. Çünkü Hoca eşeğini aramamış.
 - c. Çünkü Hoca eşeğini bulmuş.
 - d. Çünkü Hoca “Çok şükür.” demiş ve sevinmiş.
3. “Eşeğe Yazık Olur” adlı fıkra, Hoca niçin çuvalı kendi sırtına yüklemiş?
 - a. Çünkü köylüler Hoca’ya şaşırılmışlar.
 - b. Çünkü eşeği kaybolmuş.
 - c. Çünkü eşeğe acımış.
 - d. Çünkü çuval hafifmiş.
4. “Yüzme Biliyor musun?” adlı fıkra, Hoca yaşlı eşine aşağıdaki sorulardan hangisini sormuş?
 - a. Beni seviyor musun?
 - b. Nerede yüzüyorsun?
 - c. Niçin ısrar ediyorsun?
 - d. Yüzme biliyor musun?
5. “Beş Kuruş” adlı fıkra, kadı niçin genç adama ceza vermek istememiş?
 - a. Çünkü genç adamın arkadaşısıymış.
 - b. Çünkü Hoca kadıya tokat atmış.
 - c. Çünkü genç adam kaçmış.
 - d. Çünkü Hoca’yı arkadaşı sanmış.

Mum Ateşi

Bir gün arkadaşları, Nasreddin Hoca'ya şöyle demişler:

- Hocam, sen her zaman “Çok **cesurum**, çok güçlüyüm.” diyorsun. Biz sana inanmıyoruz. Sen bunu **ispatla**. Soğuk ve karanlık bir gece, sabaha kadar sokakta bekle. Eğer beklersen biz sana yemek ısmarlayacağız. Eğer bekleyemezsen sen bize yemek ısmarlayacaksın.

Nasreddin Hoca, arkadaşlarının bu **teklifini** kabul etmiş. Soğuk

bir gecede sabaha kadar sokakta beklemiş. Ertesi sabah arkadaşları Hoca'nın yanına gelmişler. Hoca, arkadaşlarına "Tamam, sabaha kadar bekledim ve yemeği ben kazandım." demiş.

Arkadaşları bunu kabul etmemişler ve Hoca'ya şunları söylemişler:

- Hayır, sen kaybettin. Çünkü şu karşıdaki evde bir **mum** yanıyor. Sen o mumun ateşiyle ısındın. Yani sabaha kadar soğukta beklemedin. Bu yüzden sen bize yemek ısmarlayacaksın.

Hoca çok üzölmüş ama arkadaşlarının bu sözlerini çaresiz kabul etmiş. Arkadaşlarına, "Tamam, yarın akşam benim evime gelin, ben sizlere çok lezzetli yemekler pişireceğim." demiş.

Ertesi akşam arkadaşları Hoca'nın evine gitmişler ama masada hiç yemek yokmuş. Hoca'ya "Çok açız. Yemek nerede?" diye sormuşlar. Hoca onları mutfağa çağırılmış. Arkadaşları, mutfağa girince çok şaşırılmışlar: Hoca mutfağa kocaman bir kazan koymuş ve kazanın altına küçük bir mum yakmış.

Arkadaşları, Hoca'ya sormuşlar:

- Hocam, ne yapıyorsun? Bu küçücük mum ile yemek pişer mi?

Nasreddin Hoca gülmüş ve şöyle cevap vermiş:

- Bu mumun ateşiyle size yemek pişireceğim. Niçin şaşıırıyorsunuz? Çünkü ben dün bu mumun ateşiyle ısındım, şimdi de aynı ateşle yemek pişireceğim.

İçinde Ben de Vardım

Nasreddin Hoca bir sabah sokağa çıkmış ve sokakta komşusuyla karşılaşmış. Komşusu, Hoca'ya merakla sormuş:

- Hocam, dün gece sizin evden bir **güröltü** duydum. Merak ettim, ne oldu?

Hoca, sakın bir sesle cevap vermiş:

- Merak etme komşum. Önemli bir şey olmadı. Dün gece sadece eşimle biraz tartıştık ve benim ceketim merdivenlerden düştü.

Hoca'nın komşusu çok şaşırmış ve Hoca'ya "Hocam, bir ceket bu kadar ses çıkarır mı?" diye sormuş.

Hoca, “Niçin anlamıyorsun? Ceketin içinde ben de vardım.” diye cevap vermiş.

Sana Ne?

Nasreddin Hoca’nın çok **meraklı** bir arkadaşı varmış. Arkadaşı bir gün sokakta Nasreddin Hoca’yı görmüş ve hemen yanına gitmiş. Hoca’ya şunları söylemiş:

- Hocam, gördün mü? Az önce buraya bir adam geldi ve elinde bir **tepsi** baklava vardı. Baklava çok güzel görünüyordu.

Nasreddin Hoca, arkadaşına bakmış ve sakın bir sesle “Bana ne?” demiş.

Arkadaşı, “Ama hocam, o baklava tepsiyi sizin eve gitti.” demiş. Nasreddin Hoca, arkadaşına “O zaman sana ne?” diye cevap vermiş.

Kabak

Bir yaz günü Nasreddin Hoca biraz dinlenmek için bir **ceviz** ağacının gölgesine oturmuş. Karşısındaki tarlada kocaman **kabaklar** varmış. Hoca, kabaklara bakmış ve şöyle düşünmüş:

- Şu Allah’ın işine bak! Küçük bir **otun** üstünde kocaman kabak yetişiyor ama şu kocaman ağacın üstünde küçük ceviz yetişiyor.

Tam o sırada Nasreddin Hoca'nın başına ağaçtan bir ceviz düşmüş. Hoca, "Ah başım!" diye ayağa kalkmış. Hemen, ellerini yukarı kaldırmış ve şöyle demiş:

- Allah'ım, beni affet. Bir daha senin işine **karışmayacağım**. Sen her şeyin en iyisini bilirsin. İyi ki ağaçta kabak değil, ceviz yetişiyor. Çok şükür, başıma ceviz düştü, kabak düşmedi.

Turşu

Bir gün Nasreddin Hoca evinde **turşu** yapmış. Turşu **bidonlarını** eşeğe **yüklemiş** ve turşuları satmak için yola çıkmış. Bir mahalleye gitmiş, "Turşu var, turşu!" diye bağırarak için ağzını açmış ama tam o sırada eşek "aaaii, aaaii!" diye **anırmış**. Nasreddin Hoca, başka bir mahallede yine "Turşucu geldi!" diye bağırarak istemiş ama eşek yine "aaaii, aaaii!" diye anırmış.

Hoca, akşama kadar dolaşmış ama hiç turşu satamamış. Çünkü eşeğin yüzünden hiç "Turşu var, turşucu geldi!" diye bağıraramamış. Sonunda Nasreddin Hoca, eşeğe çok sinirlenmiş. Eşeğin yanına yaklaşmış ve "Turşuyu sen mi satacaksın, ben mi satacağım?" demiş.

ALİŞTIRMALAR

1. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. “Mum Ateşi” adlı fıkra, arkadaşları niçin Hoca’ya “İddiayı kaybettin.” demişler?
 - a. Hoca’ya şaka yapmak için.
 - b. Hoca mum ateşinde ısındığı için.
 - c. Hoca’nın yemeğini yemek için.
 - d. Sokak karanlık olmadığı için.
2. “İçinde Ben de Vardım” adlı fıkra, niçin Hoca’nın evinde gürültü olmuş?
 - a. Hoca’nın ceket merdivenlerden düşmüş.
 - b. Hoca’nın karısı merdivenlerden düşmüş.
 - c. Hoca’nın komşusu merdivenlerden düşmüş.
 - d. Hoca merdivenlerden düşmüş.
3. “Sana Ne?” adlı fıkra, Hoca’nın komşusu için hangi sıfat uygundur?
 - a. Telaşlı
 - b. Meraklı
 - c. Sakin
 - d. Aceleci
4. “Kabak” adlı fıkra, Hoca ne zaman Allah’a şükretmiş?
 - a. Başına ceviz düşüce.
 - b. Başına kabak düşünce.
 - c. Ağacın gölgesinde oturunca.
 - d. Biraz dinlenince.
5. “Turşu” adlı fıkra, Hoca niçin turşuları satamamış?
 - a. Çünkü eşeğini kaybetmiş.
 - b. Çünkü turşular lezzetli değilmiş.
 - c. Çünkü eşeği yüzünden bağırarmış.
 - d. Çünkü turşular taze değilmiş.

Yemi Kim Verecek?

Nasreddin Hoca, bir gün eşeğiyle dağdan **odun** getirmiş. Hava çok sıcakmış, bu yüzden hem kendisi hem de eşeği çok terlemiş. Hoca eşekten odunları indirmiş ve bahçeye koymuş. O sırada karısı da bahçedeymiş. Hoca, karısına “Eşek çok yorgun ve aç. Haydi, eşeğe **yem** ver.” demiş.

Karısı da o gün çok yorgunmuş. Hoca’ya, “Ben bugün akşama kadar temizlik yaptım ve çok yoruldum. Şimdi biraz dinlenmek istiyorum. Lütfen, sen eşeğe yem ver.” demiş.

Nasreddin Hoca, karısına **itiraz etmiş** ve hemen eve gitmiş. Yatağa yatmış ve “Olmaz! Hiç gücüm yok, çok yorgunum. Ben yem veremem. Lütfen, yemi sen ver.” demiş. Karısı ve Nasreddin Hoca eşeğin yemini vermek istememişler ve bu yüzden tartışmışlar.

Nasreddin Hoca, karısına “O zaman seninle bir oyun oynayalım. İlk önce kim konuşursa, eşeğin yemini o versin.” demiş. Karısı, Hoca’nın bu teklifini kabul etmiş. Bir süre ikisi de hiç konuşmamış. Karısı evde çok sıkılmış ve komşusuna gitmiş. Hoca, evde yalnız kalmış. Bir süre sonra eve hırsız girmiş. Hoca, hırsızı görmüş ama hiçbir şey söylememiş. Hırsız, evdeki bütün eşyaları çalmış.

Hoca’nın karısı dört saat sonra eve dönmüş. Bir bakmış, evde hiç eşya yok. Hemen, Hoca’ya bağırarak:

- Hocam, bu eve ne oldu? Eşyalar nerede?

Hoca gülmüş ve karısına şunları söylemiş:

- Aaa, sen konuştun ve oyunu kaybettin. Eşeğin yemini sen vereceksin!

Ağlama Sebebi

Bir gün Nasreddin Hoca’nın köyünde çok zengin bir adam ölmüş. Nasreddin Hoca da diğer köylülerle beraber adamın **cenaze törenine** gitmiş. Nasreddin Hoca, **tabutun** yanına oturmuş ve yüksek sesle saatlerce ağlamış. Oradaki insanlar çok şaşırılmışlar. Köylülerden biri Nasreddin Hoca’ya sormuş:

- Hocam, niçin bu kadar çok ağlıyorsun. Bu kişi senin akraban mıydı?

Nasreddin Hoca, adamın yüzüne bakmış ve şöyle cevap vermiş:

- Hayır, o kişi benim akrabam değildi. Ben de zaten bu yüzden ağlıyorum. Bana hiç **miras** kalmadı.

Hediye

Timur adlı bir hükümdar varmış. Nasreddin Hoca bir gün Timur’u ziyaret etmek istemiş. Saraya **eli boş gitmek** istememiş. Karısına “Bahçeden **ayva** topla. Hükümdara bir **sepet** ayva hediye götüreyim.” demiş. Karısı bir sepet ayva toplamış ve Hoca’ya vermiş. Fakat Hoca yolda “Ayva ucuz bir meyve. Hükümdara ayva yerine **incir** götüreyim. İncir daha lezzetli.” diye düşünmüş. Hemen pazara gitmiş ve bir sepet incir almış.

Nasreddin Hoca, saraya gitmiş ve Timur’a “Hükümdarım, size hediye getirdim.” demiş. Timur, “Sepette altınlar ve pahalı elbiseler var.” diye düşünmüş. Sepeti açmış, sepetteki incirleri görmüş ve çok sinirlenmiş. İncirleri almış ve Nasreddin Hoca’nın kafasına atmış.

Nasreddin Hoca kendi kendine “Allah’ım, çok şükür.” demiş ve gülmüş. Timur, çok şaşırmış ve Hoca’ya “Ben senin kafana incir atıyorum ama sen gülüyorsun. Niçin?” diye sormuş. Nasreddin Hoca şöyle cevap vermiş:

- Size ayva getirmedim, incir getirdim. İncir hafif bir meyve ve kafam hiç acımıyor. Bu yüzden Allah’a şükrediyorum.

Fidan

Nasreddin Hoca bir gün evinin bahçesine birkaç **fidan dikmiş**. Ama bu fidanları akşam **sökmüş** ve evine götürmüş. Ertesi sabah aynı fidanları tekrar bahçeye dikmiş. Fidanları akşam tekrar sökmüş ve evine götürmüş.

Hoca’nın komşuları bunu görmüşler ve Hoca’ya sormuşlar:

- Hocam, çok merak ettik. Niçin fidanları sabahları dikeyor, akşamları da söküyorsun?

Nasreddin Hoca, komşularına şöyle cevap vermiş:

- Bugünlerde mahallemizde çok hırsız var. Onlar gece fidanlarımı

çalarlar, diye korkuyorum. Bu yüzden fidanlarımı akşam evime götürüyorum.

Borç

Nasreddin Hoca bir gün zeytin satmak için pazara gitmiş. Bir süre sonra bir kadın zeytin almak için Hoca'nın yanına gelmiş. Kadın, Hoca'ya "Zeytin iyi mi? Lezzetli mi?" diye sormuş. Hoca, kadına "Bir tane ye ve **tadına bak.**" diye cevap vermiş. Kadın, "Ben şimdi zeytini yiye-mem, çünkü **oruç tutuyorum.**" demiş.

Bunun üzerine Nasreddin Hoca, bir kilo zeytini pakete koymuş ve kadına şunları söylemiş:

- Şimdi bu zeytinleri al, evine götür. Akşam **iftarda** ye. Parasını yarın verirsin.

Nasreddin Hoca "Şimdi Ramazan değil. Bu kadın niçin oruç tutuyor?" diye düşünmüş ve kadına sormuş:

- Hanımefendi, şimdi Ramazan değil, niçin oruç tutuyorsun?

Kadın şöyle cevap vermiş:

- Ben üç yıl önce Ramazan'da hastaydım. Bu yüzden oruç tutamadım. Yani, Allah'a oruç borcum var. Bu borcumu ödemek için şimdi oruç tutuyorum.

Bunun üzerine Nasreddin Hoca, kadına zeytinleri vermekten **vazgeçmiş**. Kadın, Hoca'ya "Biraz önce bana "Zeytinleri al, parasını yarın ver." dedin. Şimdi niçin vazgeçtin?" diye sormuş.

Nasreddin Hoca, kadına şöyle cevap vermiş:

- Sen Allah'a oruç borcunu üç sene sonra ödüyorsun. Bana zeytin borcunu kaç sene sonra ödeyeceksin, bunu bilmiyorum. Bu yüzden sana zeytinleri vermiyorum.

ALİŞTIRMALAR

1. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. “Yemi Kim Verecek?” adlı fıkrada, Hoca niçin hırsız engel olmamış?

- a. Çünkü hırsız görmemiş.
- b. Çünkü hırsızın paraya ihtiyacı varmış.
- c. Çünkü iddiayı kaybetmemek için konuşmak istememiş.
- d. Çünkü Hoca çok yorgunmuş.

2. “Ağlama Sebebi” adlı fıkrada, Hoca cenaze töreninde niçin çok ağlamış?

- a. Zengin adamı çok sevdiği için.
- b. Zengin adam onun akrabası olmadığı için.
- c. Zengin adamın ölümünden çok etkilendiği için.
- d. Zengin adam onun dostu olduğu için.

3. “Hediye” adlı fıkrada, Hoca niçin Timur’a incir hediye etmiş?

- a. Çünkü bahçede ayva yokmuş.
- b. Çünkü karısı sepete incir koymuş.
- c. Çünkü Timur inciri çok seviyormuş.
- d. Çünkü saraya eli boş gitmek istememiş.

4. “Fidan” adlı fıkrada, Nasreddin Hoca fidanları niçin akşam söküp evine götürmüştü?

- a. Çünkü komşuları öyle istemiş.
- b. Çünkü hırsızlardan korkmuş.
- c. Çünkü komşularından korkmuş.
- d. Çünkü hırsızlar öyle istemiş.

5. “Borç” adlı fıkrada, kadın niçin zeytinleri tatmak istememiş?

- a. Çünkü oruç tutuyormuş.
- b. Çünkü aç değilmiş.
- c. Çünkü zeytinler taze değilmiş.
- d. Çünkü Hoca izin vermemiş.

Cevaplar:
1. 1-c, 2-b, 3-d, 4-b, 5-a

SÖZLÜKÇE

Hırsızın Hiç mi Suçu Yok?

ahır (i.): Evcil büyükbaş hayvanların barındığı kapalı yer, hayvan damı.

kilitlemek (f.): Anahtarla bir kapıyı kapatmak.

sağlam (s.): Dayanıklı, kolay bozulmaz, yıkılmaz.

suçlu (s.): Suç işlemiş, suçu olan kişi, kabahatli.

uykucu (s.): Uykuyu seven, çok uyuyan kişi.

Kazan Doğurdu

başın sağ olsun: Bir yakını ölen insanlara söylenen söz.

doğurmak (f.): Yavru dünyaya getirmek, doğum yapmak.

hamile (i.): Karnında yavru bulunduran kişi ya da hayvan, gebe.

kazan (i.): Çok miktarda yemek pişirmeye veya bir şey kaynatmaya yarayan büyük, derin kap.

Ye Kürküm Ye

başköşe (i.): Bir yerde en saygın kişinin veya büyüklerin oturması için ayrılan yer.

etek (i.): Elbisenin alt kenarı.

kürk (i.): Hayvan postundan yapılan pahalı giysi.

tas (i.): Genellikle içine çorba ya da sulu şeyler konulan kap.

ziyafet (i.): Eğlenmek veya bir olayı kutlamak için birçok kişinin bir araya gelerek yedikleri yemek.

Cenaze Töreni

cenaze (i.): Kefenlenip tabuta konmuş, gömülmeye hazırlanmış insan ölüsü

sevap (i.): Hayırlı bir davranış karşısında Tanrı tarafından verileceğine inanılan ödül.

tabut (i.): Ölünün içine konulduğu sandık biçiminde araç.

Eşeğe Ters Binmek

düz (s.): Tersin zıddı, olması gereken, normal.

gülümsemek (f.): Güler gibi olmak, hafifçe gülmek.

ters (s.): Olması gerekenin aksi.

vaaz vermek (f.): Cami, mescit gibi yerlerde dinî konuşma yapmak.

Eşeğe İnaniyorsun

anırmak (f.): (Eşek) bağırarak.

ayıp (i.): Toplumun ahlak kurallarına aykırı olan, utanılacak durum veya davranış.

Parayı Veren Düdüğü   alar

cep (i.): Genellikle bir şey koymaya yarayan, giysinin belli bir yeri a  ılarak i  ine yerleştirilen astardan yapılmış parça.

  almak (f.): Bir müzik aletinden ses çıkarmak.

düdük (i.): İ  inden hava ge  irildiğ  nde ses çıkaran ve işaret vermek için kullanılan araç.

Ben Uyuyorum

borç (i.): Geri verilme  k üzere alınan veya ödenmesi gerekli para.

horlamak (f.): Uyku sırasında soluk alırken boğ  z ve burundan gürültülü sesler çıkarmak.

Kebapçı Duman Satıyor

duman (i.): Bir maddenin yanması ile çıkan ve içinde buğ   bulunan değ      renklerde gaz.

kese (i.): Cepte taşınan, i  ine para konulan, kumaştan yapılmış köşk torba.

koklamak (f.): Kokusunu duymak için bir yerin havasını i  ine çekmek.

kurnaz (s.): Başkalarını kandırmayı ve ufak tefek oyunlarla amacına erişmeyi beceren, açıkgöz kişi.

sallamak (f.): Bir şeyi düzenli bir biçimde ve hep aynı doğ  rultuda hareket ettirmek.

    lek Hesabı

avuç (i.): Elin parmak uçlarıyla bilek arasındaki i   bölümü, elin yarı yumulmuş durumunu.

    lek (i.): Toprak tencere.

insafılı (s.): Acıması, vicdanı ve mantığı olan, adaletli davranan kişi.

itiraz etmek (f.): Bir d    nce veya kararı benimsemeyerek karşı çıkmak.

Ramazan (i.): Ay takviminin dokuzuncu ay  ,      ayların sonuncusu, oruç tutulan ay.

Kedi Nerede?

ikram etmek (f.): Misafiri bir şeyle ağırlamak, misafire bir şey sunmak.

tartmak (f.): Bir şeyin ağırlıg  nı bulmak.

terazi (i.): Tartma aracı, mizan.

Yarın Kıyamet Kopacak

dere (i.): Köşk nehir.

ısrar etmek (f.): Bir konuda, bir d    ncede sürekli direnmek.

kıyamet kopmak (f.): Tek tanrılı dinlerin inanışına göre dünyanın sonu gelmek.

kızartmak (f.): Kızgın yağda pişirmek.

kuzu (i.): Koyun yavrusu.

orman (i.): Ağaçlarla örtülü geniş alan.

Rüya

evliya (i.): Dinî inançlara göre kendisinde olağanüstü manevi güç bulunan kişi.

gölge (i.): Güneş ışınlarından korunacak yer.

tarla (i.): Tarıma elverişli olan, sınırlı ve belirli toprak parçası.

Hindi

hindi (i.): Büyük bir kümes hayvanı.

papağan (i.): İnsan sesini taklit edebilen bir kuş türü.

yetenekli (s.): Bir şeyi anlama ve yapabilme kabiliyeti olan.

Nasreddin Hoca ve Oğlu

boş (s.): Üstünde hiç kimse veya hiçbir şey bulunmayan.

taşımak (f.): Bir şeyin ağırlığını yüklenmek.

Timur'un Filleri

çare (i.): Bir sorunu ortadan kaldırmak için tutulması gereken yol, çıkar yol, çözüm yolu.

çimen (i.): Kendiliğinden yetişen yeşil ot.

doymak (f.): Açlığını gidermek.

hükümdar (i.): Padişah, kral, hakan gibi taht sahibi devlet başkanı.

kurtarmak (f.): Bir kişiyi bir felaketten, tehlikeden veya zor durumdan uzaklaştırmak.

yüzünden (z.): Bir şeyden dolayı, bir şey sebebiyle.

zalim (s.): Acımasız ve haksız davranan, zulmeden kişi.

Testi Kırıldıktan Sonra

çeşme (i.): Borularla gelen suyun bir oluktan veya musluktan aktığı, yalıklı su hazinesi, pınar.

faydasız (s.): Yarar sağlamayan, yararı olmayan, işe yaramayan.

testi (i.): Topraktan yapılmış su kabı.

tokat atmak (f.): El içi ile vurmak.

Balık

itiraz etmek (f.): Bir düşünce veya kararı benimsemeyerek karşı çıkmak.

paylaşmak (f.): Aralarında bölüşmek, pay etmek, üleşmek.

zekâ (i.): İnsanın düşünme, akıl yürütme, algılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tamamı.

Kavuk

kavuk (i.): Pamuktan yapılmış, üzerine sarık sarılan erkek başlığı.

okunaksız (s.): Açık ve düzgün harflerle yazılmamış, kolaylıkla okunamayan yazı.

Eşek Kayboldu

deli (s.): Aklını yitirmiş olan, akli dengesi bozulmuş olan, mecnun.

kaybolmak (f.): Yok olmak, görünmez olmak, yitmek.

şükürler olsun: Duyulan hoşnutluğu, memnunluğu bildirmek için kullanılan bir söz.

Eşeğe Yazık Olur

çuval (i.): Pamuk, kenevir veya sentetik iplikten dokunmuş büyük torba.

sırt (i.): Boyundan bele kadar uzanan üst bölüm, göğüs karşıtı.

taşımak (f.): Bir şeyin ağırlığını yüklenmek.

Yüzme Biliyor musun?

göl (i.): Etrafı toprakla çevrili, derin ve geniş, tuzlu veya tuzsuz durgun su örtüsü.

kurtarmak (f.): Bir kişiyi bir felaketten, tehlikeden veya zor durumdan uzaklaştırmak.

ısrar etmek (f.): Bir konuda, bir düşüncede sürekli direnmek.

Beş Kuruş

benzetmek (f.): Bir şeyde başka şeye benzeyen yönler bulmak.

ceza vermek (f.): Uygunsuz davranışlarda bulunanlara üzüntü, sıkıntı, acı verici işlem uygulamak.

kadı (i.): Eskiden mahkeme başkanlarına verilen isim.

kuruş (i.): Liranın yüzde biri değerinde Türk parası.

mahkeme (i.): Savcı ve yargıçlardan oluşan bir kurulun, yargı görevini yerine getirdikleri yer.

para cezası (i.): İşlenen bir suçun para karşılığının devlete ödenmesini öngören ceza.

Mum Ateşi

cesur (s.): Hiçbir şeyden korkmayan, yürekli, cesaretli.

ısınmak (f.): Üşümesini gidermek.

ısmarlamak (f.): Parasını kendi ödeyerek başkaları için yiyecek veya içecek getirilmesini söylemek.

ispatlamak (i.): Bir şeyin gerçekliğini kanıtlı ortaya koymak.

mum (i.): Bir fitilin etrafına erimiş bal mumu dökülerek genellikle silindir biçiminde dondurulan ince, uzun aydınlatma aracı.

teklif (i.): Yapması için birinden bir iş isteme, öneri.

İçinde Ben de Vardım

gürültü (i.): Aralarında uyum bulunmayan düzensiz seslerin bütünü, patırtı.

Sana Ne?

meraklı (s.): Kendisini ilgilendirmeyen konuları öğrenmek isteyen kişi.

tepsi (i.): İçinde börek, tatlı vb. pişirmeye yarayan, az derin, geniş, düz kap.

Kabak

ceviz (i.): Dışı kabuklu, içi yağlı ve nişastalı yemişi olan kalın gövdeli bir ağaç.

kabak (i.): Sürüngen gövdeli, sarı çiçekli, birçok türü olan büyük bir bitki.

karışmak (f.): Müdahale etmek, araya girmek.

ot (i.): Toprak üstündeki bölümleri odunlaşmayıp yumuşak kalan küçük bitkiler.

Turşu

anırmak (f.): (Eşek) bağırmak.

bidon (i.): İçine çeşitli maddeler konulan, plastik veya çinkodan yapılmış kap.

turşu (i.): Tuzlu suda, sirkede bırakılarak özel bir kıvama getirilmiş sebze veya meyve.

yüklemek (f.): Bir yere, taşınması için belli ağırlıkta eşya veya araç gereç koymak.

Yemi Kim Verecek?

itiraz etmek (f.): Bir düşünceye, karara veya kişiye karşı çıkmak, kabul etmemek.

odun (i.): Yakılmak için kesilmiş, parçalanmış ağaç.

yem (i.): Hayvan yiyeceği.

Ağlama Sebebi

cenaze töreni (i.): Bir ölü için mezara kadar yapılan dinî tören.

miras (i.): Birine, ölen bir yakınından kalan mal mülk, para ya da servet.

tabut (i.): Ölünün içine konulduğu sandık biçiminde araç.

Hediye

ayva (i.): Büyük, sarı renkte, tüylü, dokusu sertçe, ufak çekirdekli bir meyve.

eli boş gitmek (d.): Bir yere hediye götürmeden gitmek.

incir (i.): Yaş ya da kuru olarak yenilebilen, yumuşak, tatlı bir meyve.

sepet (i.): Kamış, ince dal veya tellerden örülerek yapılan, genellikle sapı olan, yiyecek ve eşya taşımak için kullanılan kap.

Fidan

dikmek (f.): Yetiştirmek için bir bitkiyi toprağa yerleştirmek.

fidan (i.): Yeni yetişen ağaç veya ağaççık.

sökmek (f.): Bir şeyi bulunduğu yerden çıkarmak, çekip ayırmak.

Borç

iftar (i.): Oruç açma, Ramazan'da akşam yemeği.

oruç tutmak (f.): Tanrı'ya ibadet amacıyla belli bir süre yeme, içme vb. şeylerden kendini alıkoymak.

tadına bakmak (f.): Bir şeyi ağzına alıp tadını denemek, test etmek.

vazgeçmek (f.): Bir niyetten veya karardan dönmek, caymak.

KISALTMALAR

i.: isim

f.: fiil

d.: deyim

s.: sıfat

zf.: zarf

z.: zamir

e.: edat

